

Viðbragsáætlun - Gátlisti fyrir skóla

Hér að neðan er gátlisti sem nota má við gerð viðbragðsáætlana fyrir skóla. Þar er gert er ráð fyrir skiptingu í þrjú háskastig, óvissustig, hættustig og neyðarstig. Það er í samræmi við skiptingu almannavarnaáætlana hér á landi og fylgir ákvörðun stýrihóps um viðbrögð. Að auki er gert ráð fyrir fjórða stiginu sem tekur til upphafs skólahalds að loknum faraldri.

1. Óvissustig (Athuganir, mælingar, hættumat)

- Nýr undirflokkur inflúensuveiru greinist í mönnum en sýking milli manna er ekki þekkt nema í undantekningartilfellum og þá við mjög náð samband.

Markmið áætlunar um skólahald:

- Skólinn undirbýr sig eins vel og hann getur fyrir flensufaraldur og semur viðbragðsáætlun.
- Starfsfólk, nemendur, aðstandendur eru upplýstir um hlutverk sín.

Tryggja þarf að eftirfarandi sé gert:

1. Útnefna verkefnisstjóra sem stjórnar gerð viðbragðsáætlunar að höfðu samráði við skólayfirvöld, starfsfólk, nemendur og foreldra/aðstandendur þeirra eftir því sem við á. Verkefnisstjóri hefur samráð við yfirvöld almannavarna um gerð áætlunarinnar og er tengiliður við þau. Verkefnisstjóri fylgist náið með tilkynningum og upplýsingum sem birtast á www.influenta.is, www.almannavarnir.is og í fjölmiðlum.
2. Semja viðbragðsáætlun sem tekur mið af aðstæðum skólans.
3. Huga að búnaði sem kann að þurfa að nota í skólanum á hættustigi svo sem lyf, grímur og hanska. Verkið skal unnið í samræmi við leiðbeiningar heilbrigðisyfirvalda.
4. Huga að skipulagi ræstingar með hliðsjón af sóttvörnum í samræmi við leiðbeiningar heilbrigðisyfirvalda.
5. Ákveða hvernig brugðist skuli við ef starfsfólk og nemendur fara að veikjast t.d. ef beiðnir koma frá foreldrum um að hafa börn heima þrátt fyrir að skóli starfi. (Ath. leiðsögn frá heilbrigðisyfirvöldum verði tiltæk)
6. Huga sérstaklega að þörfum nemenda af erlendum uppruna og skiptinimum.
7. Birta viðbragðsáætlun um inflúensu með sambærilegum hætti og aðrar lýsingar á starfsemi skólans t.d. á heimasíðu, í skólanámskrá eða með öryggisstefnu skólans.
8. Skipuleggja fræðslu og miðlun fyrir starfsmenn, nemendur, foreldra og aðra sem tengjast skólanum. Þess skal gætt sérstaklega við skipulag fræðslu að hún vekji ekki óþarfan ótta. Fræðslan á að ganga út frá því að skólinn hafi gert viðbragðsáætlun til að bregðast við hugsanlegri vá af yfirvegum og þekkingu. Upplýsingar og fræðsla til nemenda og aðstandenda gangi út frá:
  - viðbragðsáætlun skólans
  - hvað hver og einn geti gert til að hefta útbreiðslu með því að temja sér ákveðna umgengnishætti
  - hvar fá megi frekari upplýsingar.
9. Fá heilbrigðisráðgjafa til að vinna með skólanum t.d. hjúkrunarfræðing eða lækni á heilsugæslustöð í nágrenni skólans. (Ath. tryggja þarf skólum heilbrigðisráðgjöf í þessu sambandi)
10. Yfirfara boðleiðir og uppfæra reglulega þannig að tryggt sé að koma megi boðum til allra á skjótvirkan hátt.
11. Gera áætlun um hvernig virkni upplýsingakerfa skólans verði sem best tryggð s.s. símsvörun, tölvupóstur, net tengd kennslukerfi, uppfærsla heimasíðu.
12. Kortleggja tengsl skólans við almannavarnaráætlanir á svæði hans og stöðu skólans í áætlunum yfirvalda.

2. Hættustig (Viðbúnaður vegna hættu)

- Engin staðfest sýking hér á landi en litlar hópsýkingar af völdum nýs undirflokks inflúensuveirunnar brjótast út meðal manna á takmörkuðum svæðum. Vísbendingar um að veiran aðlagist mönnum í vaxandi mæli en ekki er talin bein hættu á heimsfaraldri.

Markmið áætlunar um skólahald:

- Að undirbúa skólann í að hringja viðbragðsáætlun í framkvæmd.

- Boðleiðir eru yfirfarnar og hlutverk og skyldur einstakra aðila eru skýrðar.

Tryggja þarf að eftirfarandi sé gert:

1. Stjórnendur fylgist náið með tilkynningum og upplýsingum sem birtast á www.influensa.is, www.almannavarnir.is og í fjölmiðlum.
2. Yfirfara viðbragðsáætlun með hliðsjón af nýjustu upplýsingum frá yfirvöldum.
3. Yfirfara boðleiðir upplýsinga til starfsmanna, nemenda, foreldra/aðstandenda og hagsmunaaðila.
4. Yfirfara áætlun um virkni upplýsingakerfa skólans.
5. Fara yfir verkefni og starfsskyldur starfsmanna.
6. Hafa samband við heilbrigðisráðgjafa.
7. Hafa samband við almannavarnanefnd á svæði skólans.
8. Upplýsa starfsfólk, nemendur, foreldra/aðstandendur og hagsmunaaðila um viðbragðsáætlun skólans og hvað hver og einn getur gert til forvarnar og hjálpar. Upplýsa um:
  - nýjustu stöðu mála
  - kynna viðbúnað skólans
  - hvað nemendur og heimilin geta gert til forvarna.
9. Huga að undirbúningi áframhaldandi náms nemenda heima komi til lokunar skólans. Eftirfarandi skal hafa til viðmiðunar:
  - Hafa tiltækar áætlanir um sjálfsnám og þjónustu skólans við nemendur og heimilin. Útbúa leiðbeiningar til nemenda og forráðamanna ólöggráða nemenda um hvernig nemendur geti stundað sjálfsnám og hvaða væntingar séu gerðar til nemenda um heimanám. Skýra þarf hve nákvæmlega og hve lengi nemendur eigi að fylgja áætlununum.
  - Skipuleggja hlutverk kennara í heimanámi nemenda og/eða samskiptum við heimilin meðan á lokun stendur. Nýta fjarkennslutækni eftir því sem kostur er. Til greina kemur að koma upp samskiptasvæði/svarhólfi fyrir einstakar greinar, bekki eða kennara. Samband um tölvupóst einnig eða síma. Námsumhverfi á netinu (Námskjár, WebCT, Angel, Moodle ofl.) eru notuð í mörgum skólum. Þau er mjög vel til þess fallin að styðja við sjálfsnám nemenda. Skólarnir hugi að nýtingu þeirra í áætlunum sínum.
  - Skipuleggja samskipti við heimili grunnskólabarna eftir því sem tók eru á.
  - Gerð áætlun um hvernig skólinn muni nýta heimasíðu sína til að auðvelda nemendum heimanám og miðla nauðsynlegum upplýsingum.
  - Í síma verði unnt að fá leiðbeiningar um námsáætlanir og hvort og hvernig komast megi í samband við einstaka kennara.
  - Aðstoða erlenda nemendur.

3. a. Neyðarstig – Fyrir lokun skóla (Neyðaraðgerðir vegna atburða)

- Stofn influensuveirunnar hefur fundist í einum eða fleiri einstaklingum hérlendis. Heimsfaraldri lýst yfir. Vaxandi og viðvarandi útbreiðsla smits meðal manna.

Markmið áætlunar um skólahald:

- Viðbragðsáætlun hrint í framkvæmd og skólar verði viðbúnir því að loka með litlum fyrirvara.
- Upplýsa starfsfólk, nemendur og aðstandendur um stöðuna á yfirvegaðan og róandi hátt, undirbúa alla undir lokun skóla.

Tryggja þarf að eftirfarandi sé gert:

1. Stjórnendur fylgist náið með tilkynningum og upplýsingum sem birtast á www.influensa.is, www.almannavarnir.is og í fjölmiðlum.
2. Starfsmenn, nemendur, foreldrar/aðstandendur eru upplýstir um hlutverk sín og ábyrgð skv. viðbragðsáætlun skólans.
3. Skilgreina lykilstarfsmenn og staðgengla þeirra í forföllum.
4. Lokun skóla undirbúin, sbr. stig 3. b.
5. Hafa samband við þau yfirvöld almannavarna sem skólinn heyrir undir.
6. Yfirfara alla liði áætlunarinnar og boðleiðir.
7. Huga að viðbrögðum við sjúkdómseinkennum starfsmanna og nemenda í samráði við heilsuráðgjafa.

8. Leggja sérstaka áherslu á þrif og hreinlæti í skólanum.
9. Halda úti miklum áróðri fyrir að allir viðhafi persónulegar smitvarnir, handþvott og byrgingu hnerra og hósta. Allir hvattir til að vera heima finni þeir til veikinda. (Ath. leiðbeiningar þurfa að vera aðgengilegar).
10. Endurskoða öll áform um ferðalög starfsmanna og nemenda.
11. Hafa samband við skiptinema og upplýsa þá um stöðu mála og hugsanlegar takmarkanir á ferðafrelsi.
12. Undirbúa alla undir hugsanlega lokun skólans.

3. b. Neyðarstig-Lokun skóla (Samkomubann hefur verið fyrirskipað)

Markmið áætlunar um skólahald:

- Markviss lokun skóla í samræmi við fyrirmæli yfirvalda og viðbragðsáætlun skóla.

Tryggja þarf að eftirfarandi sé gert:

1. Stjórnendur fylgist náið með tilkynningum og upplýsingum sem birtast á www.influensa.is, www.almannavarnir.is og í fjölmiðlum.
2. Tilkynna ákvörðun um lokun í skólanum.
3. Setja upp áberandi auglýsingar m.a. við innganga um að skólinn sé lokaður nemendum.
4. Nota boðleiðir skólans til að kynna lokunina og viðbrögð við henni skv. viðbragðsáætlun skólans.
5. Yfirfara öryggismál fasteigna og búnaðar skólans.
6. Funda með starfsmönnum um hlutverk þeirra í starfsemi á tíma lokunar.
7. Virkja áætlanir um skólastarf á tíma lokunar.
8. Vera í sambandi við yfirvöld almannavarna komi til þess að húsnæði skólans verði nýtt í þágu almannavarna.

4. Skólahald hefst á ný

Markmið áætlunar um skólahald:

- Skólinn tryggir sem best vellíðan nemenda og starfsmanna og komi skólastarfi í hefðbundinn farveg á ný.

Tryggja þarf að eftirfarandi sé gert:

1. Stjórnendur fylgist náið með tilkynningum og upplýsingum sem birtast á www.influensa.is, www.almannavarnir.is og í fjölmiðlum.
2. Huga að aðstoð og áfallahjálpi fyrir þá sem eru að hefja skólastarfið á ný. (Ath. leiðbeiningar til skóla og e.t.v. aðgang að áfallateyrum)
3. Greina ástand starfsliðsins til að hefja reglubundið skólastarf að nýju.
4. Gera áætlun um framhald skólastarfsins í samræmi við stöðu mála.
5. Upplýsa alla hagsmunaaðila um áætlun skólans um framhald skólastarfsins.
6. Undirbúa húsnæði fyrir kennslu í samræmi við leiðbeiningar heilbrigðisyfirvalda.
7. Huga að heilsu og öryggi nemenda og starfsmanna, bregðast við sorg og ótta sem býr með mönnum eftir mikil áföll.
8. Hafa samráð við heilbrigðisráðgjafa um viðbrögð við veikindatilfellum og varúðarráðstafanir fyrstu vikunnar eftir lok faraldurs.
9. Yfirfara viðbragðsáætlun í ljósi reynslunnar.